

Bilag 12.2 Opinionsindlæg

Uhørt at stemple forsker som 'notorisk enøjet' fra Folketingets talerstol.....	1
Universitetsledelserne bør gribe ind over for den identitetspolitiske pseudoforskning	3
Identitetspolitikens epicenter i Danmark er på min egen arbejdsplads	6
Marianne Stidsens kronik har et bekymrende skær af vanvid over sig.....	10

Uhørt at stemple forsker som 'notorisk enøjet' fra Folketingets talerstol

Politiken

Jun 4, 2021

side 7

483ord

forsker

universitets

Forfatter: DAVID DREYER LASSEN OG KIRSTEN BUSCH NIELSEN, HHV. PROREKTOR OG DEKAN PÅ KØBENHAVNS UNIVERSITET
FORSKNINGSFRIHED

Politikerne bør holde sig for gode til at fremsætte løsrevne anklager mod navngivne enkeltforskere.

FOR NYLIG FIK en af Københavns Universitets medarbejdere et fur fra Folketingets talerstol. Her omtalte Henrik Dahl (LA) professor Jakob Skovgaard-Petersen. Han fik betegnelsen »notorisk enøjet mellemøstforsker«. Henrik Dahl er ellers en af de første til at besynge den akademiske frihed og armlængdeprincippet mellem politikere og forskere. Men alligevel gik Dahl ikke af vejen for et usagligt og personrettet angreb.

Jakob Skovgaard-Petersen er internationalt anerkendt forsker i moderne islam, den arabiske verden, medier i Mellemøsten og islamisk lov. Han publicerer internationalt, har modtaget både Rosenkjærog Ebbe Munck-prisen og har senest udgivet en meget rost bog om tegninger og andre fremstillinger af Muhammed.

Jakob Skovgaard-Petersen er et eksempel på en forsker, hvis aktivitet falder helt i tråd med, hvad flertallet, herunder Henrik Dahl, bag en nylig folketingsvedtagelse efterspørger: Han deltager i en fri og kritisk offentlig debat inden for sit fagområde og giver i det konkrete tilfælde, som Dahl kritiserer, et fagligt blik på en anden forskers arbejde. At Jakob Skovgaard-Petersen fra Folketingets talerstol stemples som 'notorisk enøjet' er ganske enkelt uhørt.

Debat er netop en af de måder, hvorpå man sikrer, at den videnskabelige praksis fungerer: at et forskningsfelt, eller en gruppe forskere, ikke bare bliver enige med sig selv, men holder

argumenter, empiri og cases op i en bredere tryktest af forskning. En sådan udveksling vil ikke nødvendigvis lede til konsensus om fortolkning af data og mekanismer. Præcis det er forskningens og debattens natur.

FORSKNINGEN PÅ universiteterne skal bygge på god videnskabelig praksis og høj forskningskvalitet. Den skal være åben, pluralistisk, baseret på data, observationer og evidens samt bygge på internationale anerkendte erkendelser. Miljøer må ikke være fagligt ensporede eller have en snæver teoretisk tilgang. Der skal være rum for forskernes fortolkninger, vurderinger og perspektiver, der står på et fagligt fundament.

Vi skal som ledelse på Københavns Universitet ikke tage stilling til, om den ene eller anden part i en konkret videnskabelig debat står mere eller mindre stærkt rent videnskabeligt. Vores opgave er at sikre rammerne for debatter: at de foregår på faglige præmisser og med faglige argumenter og på en måde, der understøtter fri og kritisk tænkning. Et væsentligt element i sådanne debatter er retten til og muligheden for at udtrykke synspunkter og konklusioner. Også når de er anderledes, end hvad andre forskere eller offentligheden i øvrigt - herunder politikere - måtte mene, synes eller konkludere.

Ingen forsker ved Københavns Universitet har problemer med at få kritik af substansen i deres forskning. Men politikerne bør holde sig for gode til at fremsætte løsrevne anklager mod navngivne enkeltforskere eller forskningsfelter og til at skose enkeltforskere, fordi de falder over en udtalelse, der ikke falder i deres smag.

"Et væsentligt element er retten til at udtrykke synspunkter og konklusioner. Også når de er anderledes, end hvad andre forskere eller offentligheden måtte mene, synes eller konkludere"

Universitetsledelserne bør gribe ind over for den identitetspolitiske pseudoforskning

30. maj 2021 Berlingske Sektion 1 Side 42 (OPINION) Hans Bonde... 1111 ord Id: e849dabc
thumbnail2 sider
KRONIK.

Jeg har tøvet en del med at skrive denne kronik.

Gennem den seneste tid har forskellige politikere fra højrefløjen angrebet nyere tendenser inden for dansk kulturforskning i form af »postkolonial teori«, »queer teori«, »kønsteori«, »intersektionalitet«, »kritisk raceteori« og »fedmestudier« for at være ideologisk frem for fagligt drevet, og de har krævet, at universiteternes ledelser griber ind.

Jeg vil som forsker ikke slås i hartkorn med nogen politisk fløj. Jeg skriver som akademiker ud fra en dyb bekymring over dele af den humanistiske forskning i køn, seksualitet og etnicitet, som efter min opfattelse viser tegn på selvdestruktion som videnskabelige discipliner, hvilket truer med at skade universitets virke og omdømme som helhed.

Faktisk er ideologiseringen, som jeg vil vise her, foregået længe, inden den er vandret fra kvinde-/ kønsforskningen til de nye identitetspolitiske retninger. Mit første chok kom allerede i 2004 ved læsningen af en typisk artikel i tidsskriftet »Kvinder, Køn og Forskning«. Artiklen bærer titlen: »Der findes jo intet, der angiver, hvilket køn der skal køre lastbil« og handler om, hvorfor der er så få kvindelige langturschauffører.

Forfatteren kritiserer med afsæt i sit feministiske standpunkt de mandlige chauffører for deres »heteronormativitet«, »dominans« og magt i relation til deres fag.

Som om dette med dag efter dag at sidde på sin bag og bevæge sig ud af motorvejen fra cafeteria til cafeteria er en privilegeret position.

Forskeren skriver da også chokerende ærligt om sit udgangspunkt: »Mit perspektiv og mine intentioner er tværtimod subjektive og udtalt politiske, hvilket jeg ikke ser som noget problem.« Hun vil gerne give et anderledes perspektiv end »den hvide videnskabsmand, som ofte har fået lejlighed til at beskrive verden.« Som om hvide videnskabsmænd har en samlet og distinkt tilgang til verden. Og som om man kan give et friskt videnskabeligt bud ved at lade sig lede af sine fordomme og opgive alle krav på objektivitet og sensitivitet over for dem, man undersøger.

Myten, som ikke vil dø

En senere aha-oplevelse med kønsideologisk forskning handlede om den såkaldte orkesterundersøgelse fra 2000 af de to amerikanske økonomer Claudia Goldin og Cecilia Rouse, der hævdede at have påvist, at kvinder blev diskrimineret ved optagelse i de store amerikanske klassiske orkestre.

Dataforskeren Jonatan Pallesen påviste i 2019 ud fra deres tal, at »Værdierne for ikke-blindede auditions er positive, hvilket betyder, at en større andel af kvinder er succesrige, mens værdierne for blindede auditions er negative, hvilket betyder, at en større andel af mænd er

succesrige. Så denne tabel viser utvetydigt, at mænd klarer sig relativt bedre i blinde auditions end i ikke-blindede auditions. Det nøjagtige modsatte af hvad der hævdes.« Undersøgelsen kan således ikke bruges til at bevise, at kvinder diskrimineres i disse optagelsesprøver. Tværtimod. Alligevel skamrides denne 20 år gamle undersøgelse også fortsat i dag sammen med nye manipulerende undersøgelser af medier og inden for kvinde-/kønsforskningen, måske fordi den billedliggør en udbredt følelse af at blive frasortet på grund af sit køn. Senest hævdede Politiken for et par måneder siden under overskriften »Find de bedste« i en leder på forsiden: »at uvidenhed ændrer vurderingen af ansøgere, demonstrerer den måde, symfoniorkestre ansætter musikere på. De spiller ganske enkelt bag en skærm: Her tæller kun toner. Da amerikanske orkestre indførte systemet, steg andelen af kvinder, som gik videre fra første runde, med 50 pct.« Siden da har jeg haft mange erfaringer med kvinde-/kønsforskningen, der samlet giver mig et billede af at være karakteriseret ved ekkokamre, hvor de samme vakte forskere reviewer hinandens artikler og indgår i hinandens bedømmelseskomiteer.

Artikler, der er kritiske over for den herskende kønsdiskurs, nægtes optagelse, kritiske reviews negligeres, og der udbredes en gennemgribende forestilling om »ubevidst bias« mod kvinder i den akademiske verden, hvilket epidemiologen Torsten Skov og jeg i bogen »Vi vil have vores fair andel!« (Gyldendal, 2020, s. 78-110) har påvist, at der ikke er evidens for.

Tværtimod. Fejlslutningerne i orkesterundersøgelsen er således fortsat udtryk for en udbredt tendens inden for den såkaldte »forskning« i ubevidst kønsbias.

Heldigvis er der andre end os, der har anlagt et udefrakommende blik på den feministiske forskning. Den danske sociologiprofessor Henning Bech udgav i 2005 bogen »Kvinder og mænd«. I bogen gennemgik han omhyggeligt klassisk feministisk teori inden for patriarkatsteori, diskursteori og forhandlingsteori.

Den viste sig at være stærkt præget af a priori forestillinger om et nærmest uoverstigeligt modsætningsforhold mellem kønnene og af mænds hegemoni (s. 33-121). Manden reduceres til en negativ projektionsskive, der alene repræsenterer magt og undertrykkelse, og alle hans potentielle legende, kreative og produktive sider falder ud af analyserne. Denne type forskning kan altså ikke kvalificere som videnskab, da den forudsætter sin egne konklusioner - jævnfør henholdsvis trucker-og orkesterundersøgelsen nævnt ovenfor.

Identitetspolitiske Aarhus

I Danmark skiller Aarhus Universitet sig ud som det afgjort mest identitetspolitiske universitet. Et nyligt eksempel er universitetets rekvirering i 2019 af en spørgeskemaundersøgelse af Skewes og kolleger, der skulle belyse udbredelsen af sexismen blandt universitetets videnskabelige personale.

Torsten Skov har underkastet denne undersøgelse en kritisk granskning og vist, at undersøgelsen, der også blev refereret i medierne, anvendte et spørgeskema, der var indrettet på en sådan måde, at jo mindre sexismen, der faktisk var, desto mere sexismen viste det.

»Responsraten var så lav, at generaliserbarheden var yderst tvivlsom. Forfatterens tekniske ekspertise rakte ikke til at finde midtpunktet på en skala med værdierne 1 til 7 (bonusoplysning: det er 4, ikke 3,5).« Der findes altså universitetsledelser, der synes mere at være en del af problemet end en del af løsningen.

I maj 2020 vedtog universitetet en ny handleplan for diversitet og ligestilling, der skal sikre, at flere kvindelige forskere hyres på topniveau til trods for, at kvinder, når der er både kvalificerede mandlige og kvindelige ansøgere til en stilling, har langt bedre chancer end mænd for at få en fast forskerstilling.

Med handleplanen er der tale om et helt batteri af opdragelse og påvirkninger, der i mange år fremover vil lægge stærkt beslag på AUs ressourcer, ovenikøbet efter en stor fyringsrunde i 2014 efterfulgt af flere mindre. Her er et enkelt eksempel: »Det skal fremgå eksplicit af stillingsopslag, at der er krav om aktiv opbakning og indsats i ledelsesarbejdet til at fremme ligestilling« og »Emnet ' ligestilling' skal indgå i udviklingssamtaler for alle ledere.« Jeg nærer ingen principiel modvilje mod etnicitets-, seksualitets- og kønsforskning, der heldigvis også mange steder foregår forsvarligt - ikke mindst uden for de deciderede centerdannelser. Men for at det kan ske på et videnskabeligt grundlag, kræves der efter min opfattelse en omfattende afideologisering og videnskabeliggørelse af feltet, inden tingene løber helt ud af kontrol. Jeg vil hermed opfordre universiteternes ledelser til at besinde sig og af egen kraft at sørge for den nødvendige kvalitetssikring, så den identitetspolitiske forskning spændes fra den ideologiske vogn.

Hans Bonde er professor og dr. phil. i historie.

Identitetspolitikens epicenter i Danmark er på min egen arbejdsplads

1. juni 2021 Berlingske Sektion 1 Side 24 (OPINION) Marianne Stidsen... 1746 ord Id: e84a7fb6
thumbnail2 sider
KRONIK.

Det er interessant at læse interviewet med professor i politisk æstetik Mikkel Bolt her i avisen 25. maj. For det siger temmelig meget om, hvor den identitetspolitiske aktivisme, der via kultur- og uddannelsesinstitutionerne er på vej til at omkalfatre hele samfundet i venstreradikal og totalitær retning, egentlig kommer fra.

Interviewet handler om den nye store udstilling på Statens Museum for Kunst om de to tyske ekspressionister Emil Nolde og Ernst Ludwig Kirchner. En udstilling, der har vakt voldsom debat ikke mindst her i avisen, hvor blandt andet Tom Jensen og Nikolaj Bøgh har reageret skarpt imod den og kaldt dens forsøg på at bruge de to kunstnere i en nutidig identitetspolitisk kampagne for en slags gidseltagning af fortiden. Det fik professor emeritus Ditlev Tamm på banen med et indlæg om, at den nye såkaldt »woke« dagsorden ikke var så farlig endda, eftersom den primært skulle handle om at gøre os vesterlændinge mere bevidste om de bagsider og blinde vinkler, vores egen kultur har haft gennem tiderne.

I et modindlæg 22. maj forsøgte jeg at forklare, at den identitetspolitiske aktivisme slet ikke handler om et sundt, selvkritisk blik på vores egen kultur, men derimod er et decideret anslag mod denne kulturs fundament, der i sidste ende har til formål at omstyrte den.

At dette ikke er grebet ud af luften, bekræfter interviewet med Mikkel Bolt. Heri hedder det, at såvel SMK-udstillingen som de andre identitetspolitiske kuraterede udstillinger, der vises for tiden på for eksempel Glyptoteket og Kunsten i Aalborg, er »et længe ventet opgør med nogle overleverede forestillinger om, at museerne er et neutralt rum. Men det er de ikke. De er i virkeligheden politiske. Det bliver nu synliggjort af en modpolitiserings.« I forlængelse af denne klare udmelding og indrømmelse fra en af de erklærede identitetspolitiske frontkæmpere i Danmark i øjeblikket, kunne det være oplysende at bore lidt mere i, hvor han kommer fra - for dermed måske at blive klogere på, hvor det aktivistiske stormangreb på samfundets institutioner har sit epicenter.

Her falder det institut på Københavns Universitet, hvor Mikkel Bolt er ansat, i øjnene. Institut for Kunst- og Kulturvidenskab, som er nabo til mit eget institut, har, viser det sig, igennem flere år været i stand til at lande kæmpestore millionbevillinger fra såvel offentlige som eksterne fonde til projekter, der tilsyneladende skal medvirke til at mobilisere masserne i den venstreradikale revolution af samfundet, som ikke bare er Bolts, men også andre kulturforskeres formål. I den forbindelse er det i øvrigt nok værd at nævne, at direktøren for Statens Museum for Kunst i dag hedder Mikkel Bøgh og - ud over at være tidligere rektor for Det Kongelige Danske Kunstakademi, hvor vi har set aktivismen florere lystigt - også er tidligere lektor og institutleder ved netop IKK.

På instituttet har man de senere år opnået en strøm af bevillinger til forskningsprojekter, der på den ene eller den anden måde har til formål at undersøge, hvordan kunsten kan indgå i den omtænkning af samfundet, som de identitetspolitiske er optagede af at gennemføre, inspireret af blandt andet den amerikanske social justice-bevægelse samt andre lignende bevægelser.

Ikke uden grund kaldte en studerende fra instituttet det derfor også på et offentligt temamøde om litteratur og politik, som Det Danske Akademi arrangerede i maj 2019 på Borups Højskole, for »identitetspolitikens højborg i Danmark.« Bemærkningen faldt efter paneldiskussionen, da mikrofonen blev åbnet for publikum. At der er noget om snakken, blev med al tydelighed bekræftet af den debat, som udspillede sig i medierne efter, at en senere institutleder på IKK havde henstillet til lærerne om at undgå at tiltale de studerende med »han« eller »hun«, da de, som ikke identificerede sig med et af de to køn, kunne føle sig ekskluderede.

Social og kollektivistisk funktion

Blandt de forskningsprojekter, instituttet har fået penge til, kan nævnes et, hvor de fællesskaber, der opstår med og omkring kunsten, skal undersøges. »Kunsten som Forum«, som projektet hedder, fik 18 millioner kroner af Ny Carlsbergfondet. Som det fremgik af pressemeddelelsen, er det den »hidtil største og mest fokuserede indsats, når det gælder forskning i kunstens samfundsmæssige værdi.« Projektet har ganske vist ikke et erklæret identitetspolitisk formål, men det rummer ikke desto mindre præcis det samme ønske om at anskue kunsten ud fra dens sociale og kollektivistiske funktion som identitetspolitikken.

Hvilket understøtter, at vi ikke skal tænke os selv som frie selvstændige individer længere, det som er grundstøtten i det moderne borgerligt-liberale demokrati, men primært som del af en gruppe. Som »dividualitet« - med et udtryk hentet fra nyere kritisk videnskab.

Et andet projekt, »Finance Fiction«, fik i 2018 knap seks millioner kroner af Danmarks Frie Forskningsråd, hvis pulje for Kultur og Kommunikation ansøger i øvrigt selv netop havde været formand for.

Projektets formål var i kølvandet på den globale finanskrisen i 2008 at studere fremkomsten af, hvad der blev betegnet som en ny genre: finans fiktion. Som modstykke til den store interesse, der efter krisen var kommet på »den ellers diskrete og mystiske verden af bank-og investeringsselskaber.

«Krisen gjorde det således pludselig klart, at »den nye orden i den finansielle sektor - med dens overflod af snedige produkter og komplekse digitale teknologier - havde enorme og umiddelbare konsekvenser for almindelige borgers liv.« Her er den kritiske agenda mere åbenlys, jævnfør også ord som »overflod« og »snedige«. Det harmonerer med, at en af deltagerne i projektet er Mikkel Krause Frantzen, post. doc. ved IKK og en meget flittig kritiker ved Politiken, der talrige gange har givet udtryk for radikale anskuelser, hvad angår kunsten og dens (politiske) rolle i samfundet.

Samme år fik en kollega fra instituttet 2,5 millioner kroner fra Danmarks Frie Forskningsfond til forskning i »Utopia without Future«, en slags undersøgelse af kunst, der ikke er interesseret i at opfinde nye og alternative samfundsformer, som kan realiseres i fremtiden, men vil »producere nye stemninger og nye fællesskaber her og nu.« Projektet går dermed ud på at imødegå den påstand, at historien er afsluttet og den utopiske tænkning, som i dag især forbindes med den neomarxistiske, identitetspolitiske tradition, er død. Ved at analysere samtidens litteratur vil projektet vise, at utopien skam stadig er i live, omend i en ny form. På den baggrund vil projektet, som det formuleres, »bidrage til verserende - offentlige såvel som akademiske - diskussioner af forholdet mellem æstetik, kritik og politisk engagement.

«Endvidere modtog en anden forsker fra IKK i 2018 en bevilling fra Carlsbergfondet på 4,5 millioner kroner til forskning i Den nordiske kolonialismes kunst. Om dette projekt hedder det, at

det udsprang af, at kunstnere deltog aktivt i imperialistiske projekter fra det 17. århundrede og fremefter, enten som deltagere i koloniekspeditioner, som »turister« og rejsende eller som tilskuere hjemmefra. Samtidig brugte koloniserede emner æstetisk praksis i deres modstand mod kolonistyre.« Videre hedder det, at forskningsprojektet »vil indlede en kollektiv undersøgelse og diskussion af kolonialismens rolle i skabelsen og modtagelsen af kunst- og kunsthistorier i de nordiske lande og deres tidligere kolonier fra 1600-1600-erne og frem til i dag.« Altså igen et projekt, der er optaget af kunstens placering i den sociale og politiske kontekst - denne gang med eksplicit reference til et af identitetspolitikens kerneområder, kolonialisme.

»Æstetiske protestkulturer«

Også Mikkel Bolt selv har været særdeles begunstiget fra diverse fonde, når det gælder forskning i området kunst og politik.

I 2018 modtog han for eksempel et stort Investigator Grant på 4 millioner kroner fra Novo Nordisk Fonden til et projekt om kunst og politisk aktivisme kaldet »Æstetiske protestkulturer«. Om projektet hedder det, at det er »et kollektivt forskningsprojekt, der undersøger, hvad der skete med den kunstneriske avantgarde efter avantgardens såkaldte død i slutningen af 1960'erne.« Endvidere vil projektet »foreslå en nyfortolkning og hævde, at avantgarden faktisk ikke forsvandt, men blot forlod kunsten som institution og genopstod som post-kunstnerisk post-aktivisme.« En enkelt udtalelse af Mikkel Bolt kan vise, hvilke kræfter, han - og også andre forskere - i denne tid er drevet af. I 2019, samme år som han fik fire millioner kroner i forskningsstøtte fra den private Novo Nordisk Fonden til sit aktivistisk-kritiske kunsthistoriske forskningsprojekt, udtalte han i forbindelse med folketingsvalget til Politiken, at folketingsvalget var en falsk udgave af demokrati, og vi gjorde bedst i ikke at stemme. »Jo flere, der ikke stemmer, jo bedre.« Bolt sagde også i interviewet, at det repræsentative demokrati hjernevasker os til at tro, at vi har politisk handlekraft.

»Valgmaskinen får det til at se ud, som om vælgerne bestemmer, men det gør de ikke.« Tværtimod er, mener Mikkel Bolt, demokrati det, der foregår på gaden. »Demokratiet er opstand. Skal vi fortsætte med at have demokratiet som projekt, bør vi opgive ideen om at have det som styreform []. Vi bliver nødt til at se nærmere på de helt grundlæggende ting i den kapitalistiske økonomi som den private ejendomsret. Den vækst og kapitalistiske logik, som demokratiet er viklet ind i, kan ikke fortsætte.« Samme type udtalelse gentog han i øvrigt for nylig på et seminar på IKK, idet han, bakket op af kollegaen Mathias Danbolt, lagde til, at han ikke så vold som en modsætning til demokrati.

Det er i og for sig ikke synderligt mærkeligt, men nok beklageligt, at hele fem fremtrædende museumschefer, heriblandt muligvis nogle af dem som havde sagt nej til den udstilling, der nu altså vises på det største og mest prestigefyldte kunstmuseum i Danmark, også takkede nej til at medvirke i det ovennævnte Berlingske-interview med den begrundelse, at de ikke ville fremstå, som om de kritiserede deres kollegaer på SMK. For det vidner med al tydelighed om, hvor langt den venstreradikale universitetsdrevne aktivisme er nået i sit angreb på samfundet med det formål at omstyrte dets borgerligt-liberale, demokratiske fundament og erstatte det med et helt nyt system. Et system, som kun kan karakteriseres med ét ord: totalitært. Og hvor næsten ingen tør stille sig op og kritisere det.

Hvornår i historien har vi mon sidst hørt om sådan et system - og er det noget, vi tænker tilbage på med glæde? Hvis ikke, skulle man måske begynde at vågne op og se at få genovervejet

støtten til de fora, der udklækker ideerne og redskaberne til denne samfundsomstyrning, inden det er for sent.

Ikke mindst må man tro, at det private erhvervsliv har interesse i at stoppe en aktivisme, som i sidste ende har dets eget endeligt som mål. I stedet for ligefrem at bidrage til den. Ellers lever vi da vist for alvor i den bagvendte verden.

Marianne Stidsen er lektor og forfatter.

Marianne Stidsens kronik har et bekymrende skær af vanvid over sig

4. juni 2021 Berlingske Sektion 1 Side 30 (OPINION) Mikkel Bogh... 537 ord Id: e84c0546

KOMMENTAR.

KU-lektor Marianne Stidsens kronik i Berlingske 1. juni er ikke uden underholdningsværdi, men den har også et bekymrende skær af vanvid over sig. Sjældent møder man så renlivet en komplot-og konspirationstænkning fra det, jeg - om end lidt tøvende - vil betegne som »egne rækker«. Jeg kan kun tale for mig selv i denne sammenhæng, men jeg må skuffe Stidsen med, at jeg hverken i det åbne eller i det skjulte arbejder for undergravningen af det parlamentariske demokrati, som jeg p. t. ikke kan se nogen fornuftige og endnu mere demokratiske alternativer til, men som jeg mener, vi til hver en tid bør diskutere fundamentet for med henblik på udvikling af vores samfund i retning af meget bedre demokratier. Beskyldningen om, at jeg igennem diverse offentlige embeder og aktuelt som direktør for SMK (Statens Museum for Kunst) skulle promovere totalitære styreformer, er intet mindre end grotesk.

Jeg kan i øvrigt bekræfte, at jeg var institutleder på Institut for Kunst-og Kulturvidenskab fra 2001 til 2005, men hvad instituttet har opnået af eksterne bevillinger siden da, hverken kan eller vil jeg tages til indtægt for. De forskningsprojekter, jeg kender til, forekommer mig dog at være både relevante og videnskabeligt sobre i al deres store forskellighed. Det skal siges, at SMK er involveret på sidelinjen i et af dem, forskningscenteret »Kunsten som forum«, hvilket måske bringer ved til Stidsens bål.

Det er imidlertid projekterne, der har rakt ud til os på SMK, så heller ikke her kan jeg tage æren for noget.

Grovkornet mistænkeliggørelse

Jeg kan også bekræfte, at jeg tror på, at kunst med stor fordel kan forstås og analyseres i alle mulige sammenhæng - jo flere, jo bedre.

Komplekse økonomiske, politiske og sociale forhold kan være en kilde til en nuanceret forståelse af både historiske og aktuelle kunstværker og andre kulturfænomener.

Det samme kan biografiske forhold være.

Detaljerede nærlæsninger af værker er næsten altid uundværlige, især hvis man vil sætte kunst og kultur ind i bredere sammenhænge på en fintfølede måde. Og så videre.

Min pointe er såmænd blot, at vi skal lukke det hele ind, snarere end at dømme det ene eller det andet analytiske perspektiv ude på forhånd ledsaget af grovkornede mistænkeliggørelser, sådan som jeg ser Marianne Stidsen gøre det.

Når vi på SMK ser to tyske ekspressionistiske kunstneres arbejde i lyset af tysk kolonihistorie og andre kulturhistoriske sammenhænge, som det sker i vores aktuelle særudstilling, handler det ikke om at advare nogen mod noget og da slet ikke om at pille de to kunstnere ned fra en piedestal. De kan sagtens blive stående, hvor de nu står. Vi undersøger og argumenterer ganske enkelt for nogle underliggende samfundsmæssige kræfters indvirkning på en række af deres kunstneriske valg.

Ønsker man at se Emil Nolde uden kolonihistorisk indblanding og uden dybere diskussion af, at han senere i livet blev nazist, kan man blot besøge SMKs ophængning af Nolde i den faste samling, hvor hans malerier præsenteres relativt uforstyrret af den type kontekster. Begge tilgange er mulige, så det holder vi åbent. At udelukke den ene eller den anden - konteksterne, publikums frie associationer, den almindelige æstetiske sensibilitet og hvad man ellers kan mønstre - vil være at tage skyklapper på.

Mikkel Bøgh er direktør på Statens Museum for Kunst.